

Miljøtilladelse

Varhovej 1, 6690 Gørding

21.12.2020

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: 20/25426

Sagsansvarlig: ANLI

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLADELSE TIL UDVIDELSE OG DRIFT AF HUSDYRPRODUKTION	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	8
MEDDELELSESPLIGT	8
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE.....	9
KLAGEVEJLEDNING	9
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	11
INDLEDNING	11
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	11
Husdyrbrugets beliggenhed.....	11
Driftsbygninger.....	13
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	14
Foder	16
Husdyrgødning	16
Ressourceforbrug.....	17
Affald	18
Spildevand/restvand	19
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.....	20
Lugt	20
Støj, rystelser og transport	22
Støv, fluer og skadedyr	25
Lys.....	25
Driftsforstyrrelser og uheld	25
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR	28
Landskab og kulturmiljø.....	28
Ammoniakpåvirkning af naturområder.....	28
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT).....	31
HØRING	33
SAMLET VURDERING	33
BILAG 1	34

Indledning

Miljøtilladelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse af husdyrproduktionen på Varhovej 1, 6690 Gørding i Esbjerg Kommune. Vilkårene sikrer, at udvidelse og drift af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.

Miljøet skal i denne sammenhæng forstås som omgivelserne i bred forstand, herunder befolkning, landskab, jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Esbjerg Kommune har udarbejdet en miljøteknisk beskrivelse og vurdering af ansøgningen. Denne beskrivelse og vurdering danner baggrund for afgørelsen om miljøtilladelse, herunder de stillede vilkår.

Forslaget til miljøtilladelse har været i offentlig høring i 2 uger. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Tilladelse til udvidelse og drift af husdyrproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at kvægbruget på Varhovej 1, 6690 Gørding kan udvides som ansøgt.

Tilladelsen omfatter:

- En udvidelse af produktionsarealet fra 1.745 m² til 1.790 m². Udvidelsen sker i eksisterende bygninger.
- Flexibilitet i dyresammensætningen.

Tilladelsen meddeles efter § 16b i lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (husdyrbrugloven).

Samtidig meddeles dispensation til udvidelse af produktionsarealet i eksisterende staldbygning, som er placeret ca. 21 m fra egen havevandsboring. Dispensation meddeles efter § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger, der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske beskrivelse og vurdering.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Tilladelsen gives til husdyrbruget beliggende Varhovej 1, 6690 Gørding, matrikel nr. 1k Varho Gårde. Ejendomsnummeret er 5610309760. Bedriftens CVR nr. er 27207960 og CHR nr. er 44124. Husdyrbruget ejes og drives af Jens Johannesen, Vejrupvej 5, 6740 Bramming.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 222632. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Stald- navn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Stald	Alle kvæg: Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1.545
	Alle kvæg: Sengestald med fast gulv	60
	Alle kvæg, heste får og geder: Dybstrøelse	185
	Ialt	1.790

Indretning og drift

2. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
3. Husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning og ensilage

4. Overfladearealet af gyllebeholderne, må maksimalt være 968 m².

5. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
6. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.
7. Inden eksisterende plansiloer må anvendes til opbevaring af ensilage, skal disse enten forsynes med bagvæg eller afløb til opsamlingsbeholder/gyllebeholder i den vestlige ende. Den østlige ende skal ligeledes forsynes med velfungerende afløbssystem. *Plansiloerne kan dog anvendes til oplag af wrap-baller.*

Ressourceforbrug

8. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
9. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
10. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

11. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.
12. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Lugt

13. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

Støj

14. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer

Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet en faste tekniske installationer.

15. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
16. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

17. Driften af husdyrbrugets anlæg må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

18. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
19. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

20. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
21. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til maksimalt 25 lux. Hvis der arbejdes i stalden, må der dog være arbejdslys.

Uheld

22. Der skal udarbejdes en beredskabsplan som fastlægger, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Udnyttelse og bortfald

En tilladelse efter §16b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Med udnyttet menes, at det kan konstateres, at det projekt tilladelsen omfatter faktisk er gennemført.

Hvis en tilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelesespligt

Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlig afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til de gældende regler i love og bekendtgørelser, uanset at de nævnte krav og regler kan være en skærpelse af denne tilladelses vilkår.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 22. december 2020 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (Esbjerg Kommunes hjemmeside www.esbjergkommune.dk/om-kommunen/annoncer/landbrug.aspx).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 19. januar 2021 kl. 23:59.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk. Man logger sig på med NEM-ID.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af tilladelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøtilladelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøtilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Varhovej 1, 6690 Gørding har søgt om at udvide produktionsarealet.

Denne del af tilladelsen indeholder en nærmere beskrivelse af ansøgningen og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning¹. Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Jens Johannesen ønsker at udvide produktionsarealet på Varhovej 1. Udvidelsen sker i eksisterende bygning. Der ønskes ligeledes fleksibilitet i forhold til dyresammensætningen.

På vegne af ansøger har Sagro den 17. november 2020 indsendt ansøgning om miljøtilladelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk.

I forbindelse med behandlingen af ansøgningen har der været behov for supplerende oplysninger. Ansøgningsskemaet har nr. 222632 og er version 1.

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug der er teknisk, forurenings- eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugene tillades samlet.

Udover Varhovej 1 ejer og driver Jens Johannesen også to andre ejendomme, hvor der er kvægproduktion. Det drejer sig om Vejrupvej 5, 6740 Bramming beliggende ca. 2 km nordvest for Varhovej 1 og Hessellundvej 4, 6690 Gørding beliggende ca. 1,8 km vest for Varhovej 1.

På baggrund af afstanden, ejerforholdene, og at ejendommene hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes det, at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem Varhovej 1 og Vejrupvej 5 samt Hessellundvej 4. Der meddeles derfor en særskilt miljøtilladelse til husdyrbruget på Varhovej 1.

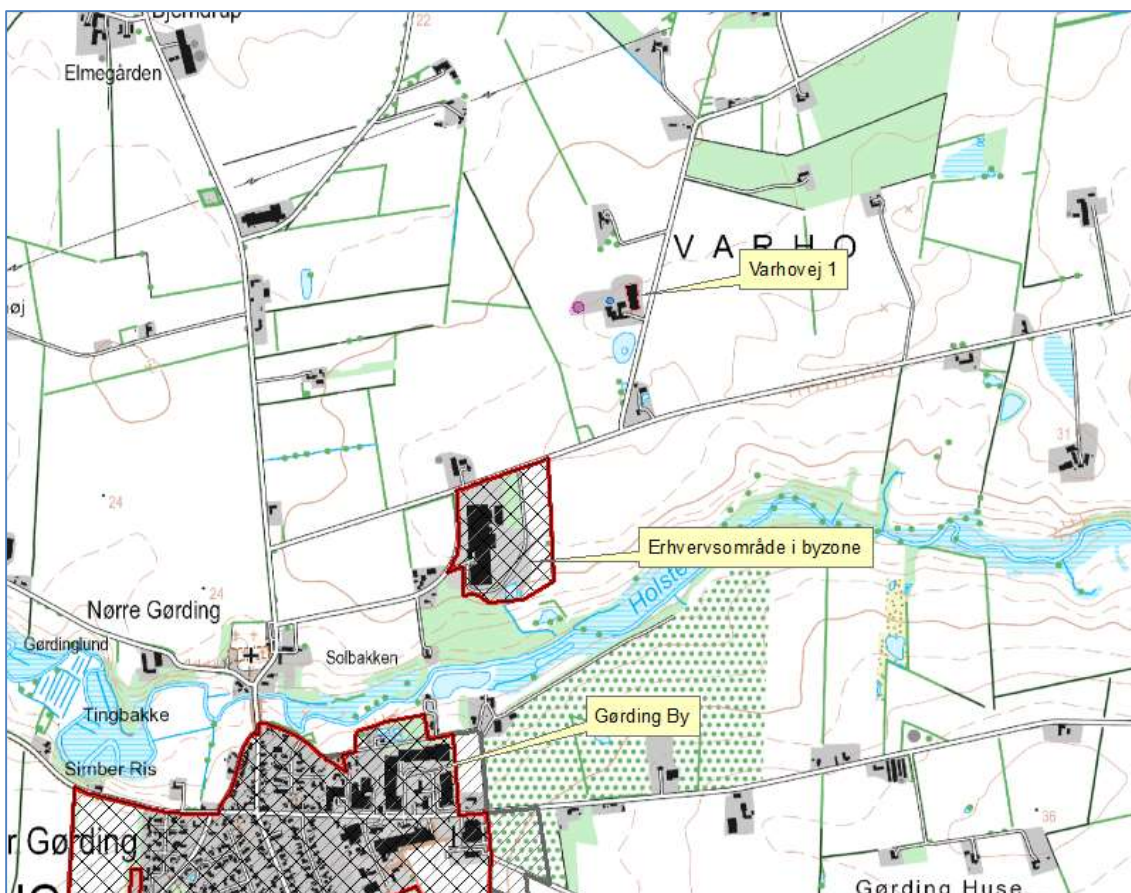
Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "23-020-010 Landområde Øster Bjerndrup" i Esbjerg Kommuneplan 2018-2030. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri

¹ Husdyrbrugloven (LBK nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1261 af 29. november 2019 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 1176 af 13. august 2020 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

og lignende. Overflødige bygninger kan bruges til andet formål, såfremt det ikke kræver om- eller tilbygning.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget ligger ca. 414 m fra eksisterende byzoneområde (Erhvervsområde ved Gørding). Der er ingen samlet bebyggelse eller planlagt byzone, som ligger nærmere husdyrbruget end førnævnte byzoneområde.

Nærmeste nabobeboelse Varhøj 3 ligger ca. 176 m fra husdyrbruget.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed.

De gældende afstandskrav og de aktuelle afstande fremgår af nedenstående tabel.

Nærmeste	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Nabobeboelse	176 m	Målt fra stalden	50 m
Lokalplanområde	414 m	Erhvervsområde ved Gørding	50 m
Byzoneområder	414 m	Erhvervsområde ved Gørding	50 m
Sommerhusområde	>1000 m	Ingen i nærheden	50 m
Naboskel	109 m	Naboskel mod nord	30 m
Beboelse på samme ejendom	15 m		15 m
Levnedsvirksomhed	>25 m	Ingen i nærheden	25 m

Almen vandindvindingsanlæg	>50 m	Ingen i nærheden	50 m
Ikke almen vandindvindingsanlæg	21 m	Egen havevandsboring	25 m
Vandløb	658 m	Bramming-Holsted Å	15 m /100 m for gyllebeholder til åbent vandløb
Dræn	15 m		15 m
Sø	63 m	Egen sø syd for bygningerne	15 m/100 for gyllebeholder til sø > 100m ²
Offentlig vej	23 m	Målt fra stalden	15 m
Kategori 1 og 2 natur	>1000 m	Ingen i nærheden	10 m

Tabel 1. Oversigt over afstande sammenholdt med afstandskrav i husdyrlovgivningen.

Husdyrbruget opfylder de gældende afstandskrav på nær kravet til ikke almen vandindvinding (egen boring).

Dispensation for afstandskrav til boring

I forbindelse med udvidelsen ænders et staldafsnit fra malkestald til sengestald med spalter. Staldbygningen hvori udvidelsen af produktionsarealet foretages er eksisterende og jf. luftfoto placeret 21-22 m fra egen havevandsboring.

Det ansøgte projekt kan ikke overholde husdyrbruglovens afstandskrav på 25 m til boring.

Da produktionsarealet udvides, vurderes det ud fra beregninger i ansøgningen, at der sker en øget forurening, og derfor skal der søges om dispensation fra afstandskravet til boringen, selv om staldbygningen er eksisterende.

Det ændrede staldafsnit ligger i en afstand af mere end 40 m fra boringen. Der har i nudrift/tidligere drift også været dyr i staldafsnittet mindst to gange dagligt i forbindelse med malkning. Nu ændres dette staldafsnit til sengestald, hvor dyr kan opholde sig hele døgnet. Det omhandlede staldafsnit som udvides og ændres, er 90 m². Det totale produktionsareal i stalden er 1.790 m².

Det er et meget begrænset areal der ændres og udvides, og selve staldafsnittet ligger betydeligt længere fra boringen end afstandskravet på 25 m. Erfaring viser desuden, at opmåling på luftfoto i nogle tilfælde kan have en unøjagtighed på op til et par meter. Derfor kan det ikke udelukkes, at stalden faktisk er placeret 25 m fra boringen. Men for en sikkerhedsskyld meddeles der dispensation.

På baggrund af ovenstående beskrivelse vurderer Esbjerg Kommune, at den ansøgte placering ikke vil medføre nogen væsentlig øget risiko for gener eller forurening af omgivelserne, og at der kan meddeles dispensation fra afstandskrav til boring, jf. § 9 stk. 3 i lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. Det vurderes ikke, at der er behov for at stille særlige vilkår i forbindelse med dispensationen.

Driftsbygninger

Udvidelsen sker i eksisterende bygninger.

På ejendommen vil der efter udvidelsen være følgende bygninger, som angivet i nedenstående tabel.

Nr.	Anvendelse	Areal / rumfang
1	Beboelse	171 m ²
2	Stald	2.290 m ²
3	Ældre bygninger (anvendes ikke til produktion)	1.386 m
4	Plansiloer	1.060 m ²
5	Gyllebeholder	1.000 m ³
6	Gyllebeholder	2.950 m ³

Tabel 2: Bygningsforklaring

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2.

Kort 2: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af § 33 i husdyrbrugloven fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Byg 2 stald	2245	Naturlig ventilation	3 m	(#353701) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	90
				(#353407) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	0	60
				(#351522) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	185
				(#349545) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	1455
Sum						1790
Nudrift						
Byg 2 stald	2245	Naturlig ventilation	3 m	(#353702) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	45
				(#353410) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	60
				(#353408) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1455
				(#351523) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	185
Sum						1745
8 års drift						
Byg 2 stald	2245	Naturlig ventilation	3 m	(#353703) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	45
				(#353411) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	60
				(#353409) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1455
				(#353402) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	185
Sum						1745

Tabel 3: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

Nudrift og 8 års drift:

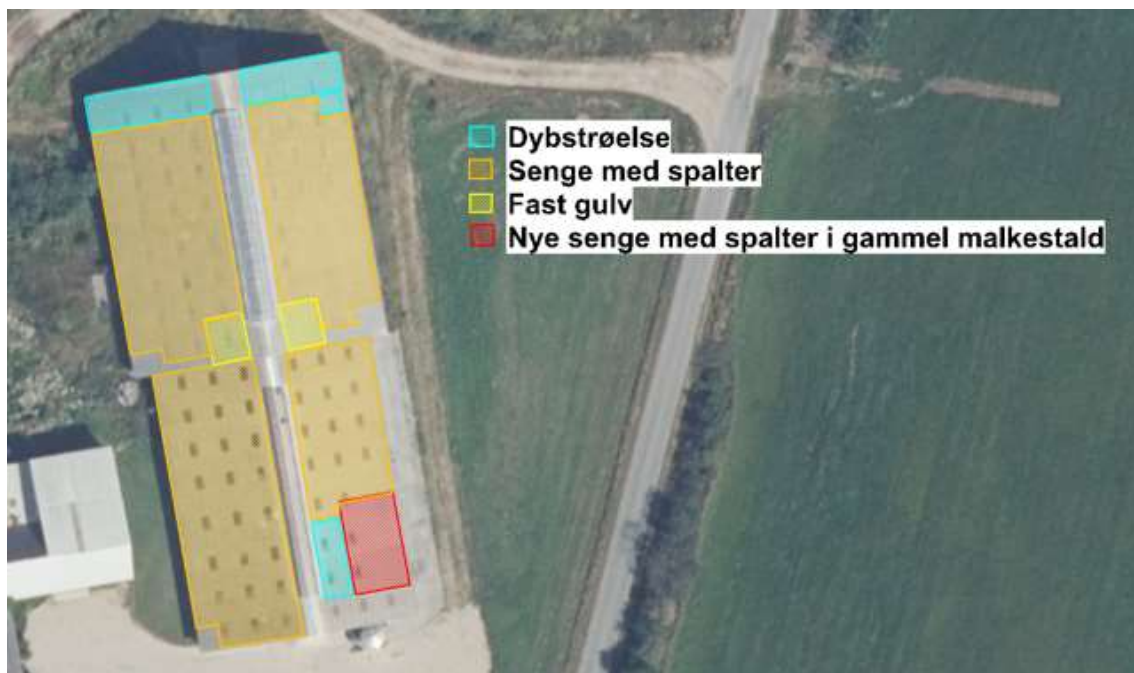
I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Miljøgodkendelse/tilladelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug til udvidelse af kvægbrug samt tillæg hertil. Afgørelserne er meddelt hhv. d. 19. juni 2008 og 11. juli 2013. Dog er der i 8 års driften ikke medregnet produktionsarealer i de ældre bygninger (byg. 3, jf. kort 2).

Ansøgt drift:

I stalden er der valgt en fleksgruppe under dyretype. Det betyder, at der på produktionsarealer med sengestald med spalter og sengestald med fast gulv frit kan skiftes mellem alle kvæg. På produktionsarealer med dybstrøelse kan der frit skiftes mellem alle kvæg, heste, får og geder. Staldsystemerne fastholdes med vilkår.

I ansøgningen er der medsendt en nærmere beskrivelse af produktionsarealerne i stalden.

Kort 3: Angivelse af produktionsareal

I tilladelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Foder

Grovfoder opbevares på Vejrupvej 5 og transporteres derfra til Varhovej 1. Der vil således kun være grovfoder til en dag på ejendommen. Wrapballer kan eventuelt opbevares i eksisterende plansilo.

De eksisterende plansiloer benyttes ikke i dag. Da afløbsforholdene ikke lever op til gældende regler om afløb i begge ender eller alternativ med en bagvæg i den ene ende, stilles der vilkår om, at plansiloerne ikke må benyttes til oplagring af ensilage, før afløbsforholdene er indrettet i henhold til gældende krav. Plansiloerne kan dog anvendes til opbevaring af wrapballer.

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lager og gødningstype:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
byg 5	Flydende				259
byg 6	Flydende				709
Nudrift					
byg 5	Flydende				259
byg 6	Flydende				709
8 års drift					
byg 5	Flydende				259
byg 6	Flydende				709

Tabel 4: Oversigt over opbevaringslagre og gødningstyper.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle, og hvad der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene kan pumpes via fortanken til gyllebeholder. Fra fortanken mod syd pumpes gyllen med traktorpumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Det er planen at gylle i den fremtidige drift skal afhentes af biogas fra fortanken. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Der er ikke møddingsplads på Varhovej 1. Dybstrøelse udmuges direkte til tipvogn som fragtes til Vejrupvej 5 og herfra afsættes til biogasanlæg.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøtilladelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. I forbindelse med miljøtilsyn på husdyrbruget vil Esbjerg Kommune sikre, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig, og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Evt. oplag af kompost i marken skal ske i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. fastsætter krav til placering og overdækning af markstakke samt førelse af logbog. Oplag af kompost i marken vurderes at være tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, og der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Ressourceforbrug

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Vandforbruget vil stige efter miljøtilladelsen. Der er for nyligt indlagt byvand.

I alle stalde anvendes der drikkekar. Eventuelle lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til gyllepumpning og belysning. Der er naturlig ventilation i stalene.

Olie

Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med fodring, markarbejde mv. Der opstilles en 2.500 l dieseltank fra 2020 på ejendommen. Tanken opstilles på fast bund formodentlig i tidligere mælkerum. Der er normalt ikke olieaffald på ejendommen.

I senere afsnit om driftsforstyrrelser og uheld er taget stilling til risici i forbindelse med opbevaring og håndtering af olier og kemikalier.

Olietanke er omfattet af olietankbekendtgørelsen² om indretning, etablering og drift af heraf.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen opbevares der normalt ikke pesticider og andre kemikalier. Det er minimalt hvad der anvendes af rengøringsmidler. Nødvendige rengøringsmidler/kemikalier opbevares normalt på Vejrupvej 5 og bruges op i ejendommens drift, hvorved der normalt ikke er kemikalieaffald til bortskaffelse. Hvis reglerne ændres så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, bortskaffes eventuelle rester hurtigst muligt til Kommunal Modtagestation.

Medicin

Nødvendigt medicin udskrives af dyrlægen. Medicinen opbevares i køleskab i stald. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Der opstilles en container til brandbart affald (se kort 6). Øvrigt affald fra husdyrholdet transporteres til Vejrupvej 5 og opbevares samt håndteres her sammen med det øvrige affald fra Vejrupvej 5. Håndtering af affald fra Vejrupvej 5 er beskrevet og vurderet i dennes miljøgodkendelse.

Korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald sikrer mindst mulig belastning af miljøet. Opbevaring skal ske således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand. Affaldet skal bortskaffes enten til

² Bekendtgørelse nr. 1257 af 27. november 2019 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines.

genanvendelse/genbrug, forbrænding med nyttiggørelse af energien eller deponering.

Alle har pligt til at kildesortere affald. Genanvendelse/genbrug har højeste prioritet, mens deponering kun benyttes, hvis affaldet ikke kan genanvendes/genbruges, ikke er forbrændingseget, eller det ikke skal specialbehandles.

Døde dyr

Døde dyr er hidtil blevet opbevaret på plads øst for stalden ved den nordlige indkørsel. Det er planen at placeringen ændres til vest for stalden (se kort 6), så afhentningsstedet ligger mere ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

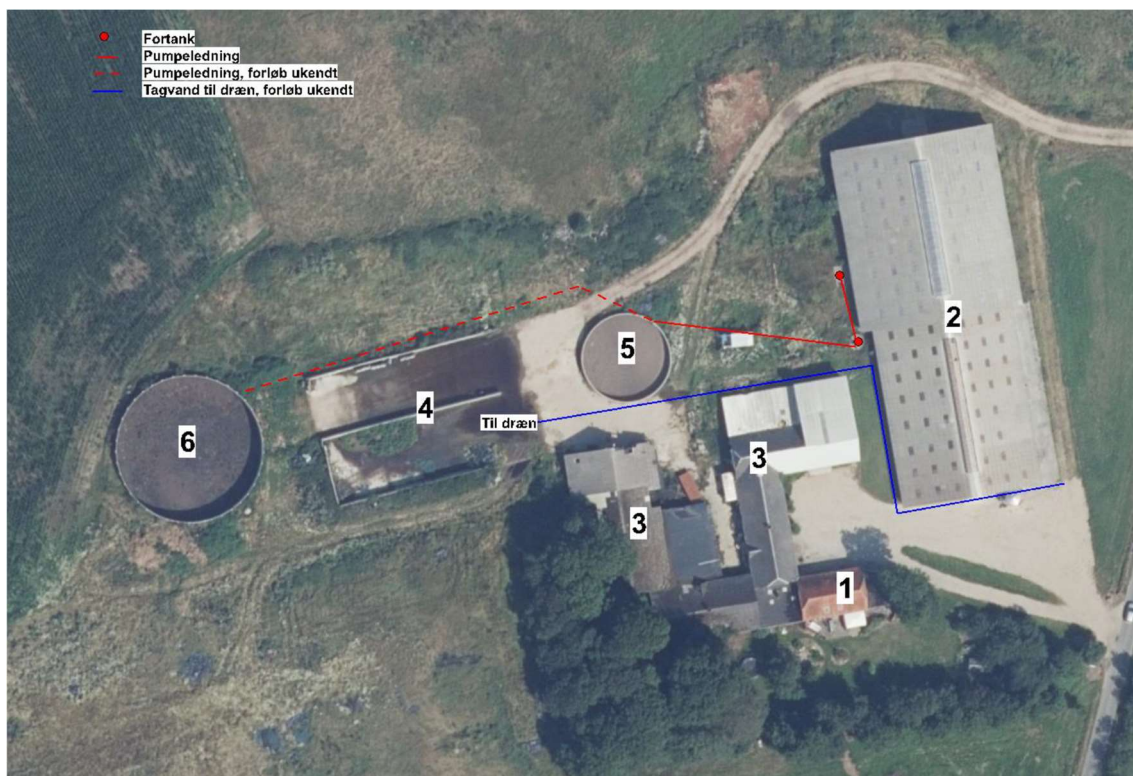
Spildevand/restvand

Skitse over afløbsforhold ses på nedenstående kort 4.

Der er ikke fungerende afløb fra eksisterende plansilo, den bruges derfor udelukkende til wrapballer, alternativt etableres afløb til gylletanken inden siloen igen benyttes til ensilage.

Der er ikke sanitært spildevand fra driftsbygningerne.

Tagvand fra eksisterende bygninger ledes til dræn med udløb til Vibæk-Bjerndrup Bæk. Der er tidligere meddelte tilladelse hertil i forbindelse med etablering af stalden. Der sker ingen ændringer i tagvand eller afledningen af dette som følge af nærværende ansøgning.

Kort 4: Afløbsforhold (afløb fra tagvandsledningen til drænsystemet er ikke indtegnet helt korrekt)

Det vurderes, at den samlede håndtering af spildevand/restvand sker på forsvarlig vis og at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand/restvand er tilstrækkelige til at beskytte omgivelserne mod forurening fra spildevand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen, og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægdet gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Lourupvej 5 	0	FMK	74,5	74,5	316,1	Ja
Varhovej 3 	0	FMK	74,5	74,5	212,7	Ja
lokalplan 	0	NY	151	135,9	1539,3	Ja
Varho Gde., Gørding 	0	FMK	235,6	235,6	508	Ja

Tabel 5: Resultat af lugtberegninger.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Varhovej 3. Nærmeste byzone er Erhvervsområde nord for Gørding. Der er ingen samlet bebyggelse tættere på husdyrbruget end byzonen. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Lugtberegninger i ansøgningen viser, at afstandskravene kan overholdes for såvel nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, byzone og samlet bebyggelse.

På den baggrund vurderes det, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

Det er oplyst, at omrøring af gyllebeholder foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle, da der ikke er naboer i umiddelbar nærhed af bedriften.

Støj, rystelser og transport

Støj

De væsentligste støjklender på et kvægbrug er gyllepumper, foderleverancer, støj fra transporter, m.v.

Foderblanding sker på Vejrupvej 5. Fodret leveres normalt i perioden kl. 7-9.

Gylle kan pumpes fra fortank til gylletank med traktorpumpe. Det er dog planen, at gyllen skal afhentes af biogas selskab direkte fra fortank. Efter afgasning returneres gyllen til gylletankene.

Oprøring af gyllebeholderne sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret. I forbindelse med udbringning af gylle fyldes gyllevogn vha. suger på vogn. Udbringningen sker normalt i dagtimerne, men det kan i højsæsonen være nødvendigt at køre gylle ud døgnet rundt.

Al ventilation er naturlig ventilation, hvorfor der ikke er støj fra mekaniske ventilatorer.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøtilladelsen.

Esbjerg Kommune vurderer, at det er sandsynligt at støjvilkårene vil kunne overholdes med den planlagte drift. På baggrund af varighed, tidsrum og placering af øvrige støjklender vurderes det samlet set, at det vil være muligt at overholde støjvilkårene.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give væsentlige gener for omgivelserne.

Transport

Transporter forekommer i forbindelse med flytning af dyr, levering af foder, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af gødning til biogas samt levende og døde dyr og transporter intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. De fleste transporter er med husdyrgødning og foder samt dyr.

Belastningen af antallet af transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Støjbelastningen fra transporter vurderes ud fra antallet af til- og frakørsler. Tabellen nedenfor indeholder en oversigt over transporttyper og antal for både nudrift og ansøgt drift. Interne transporter, for eksempel i forbindelse med fodring, er ikke inkluderet i tabellen.

Transporttype	Nudrift	Ansøgt	Kommentar
Flytning af dyr til/fra ejendommen		104	Dyr flyttes mellem Vejrupvej 5 og Varhovej 1, dette er medvirkende til at antallet af transporter med dyr er højt.
Fodertransport med foderblander		730	Det forventes at der kommer to forskellige foderblandinger til ejendommen pr. dag.
Transport af grovfoder		2	
Dieselolie		2	
Udbringning af husdyrgødning	250	250	
Biogastransporter		120	
Døde dyr		12	
Renovation		12	
Øvrige		50	
I alt	250	1.282	

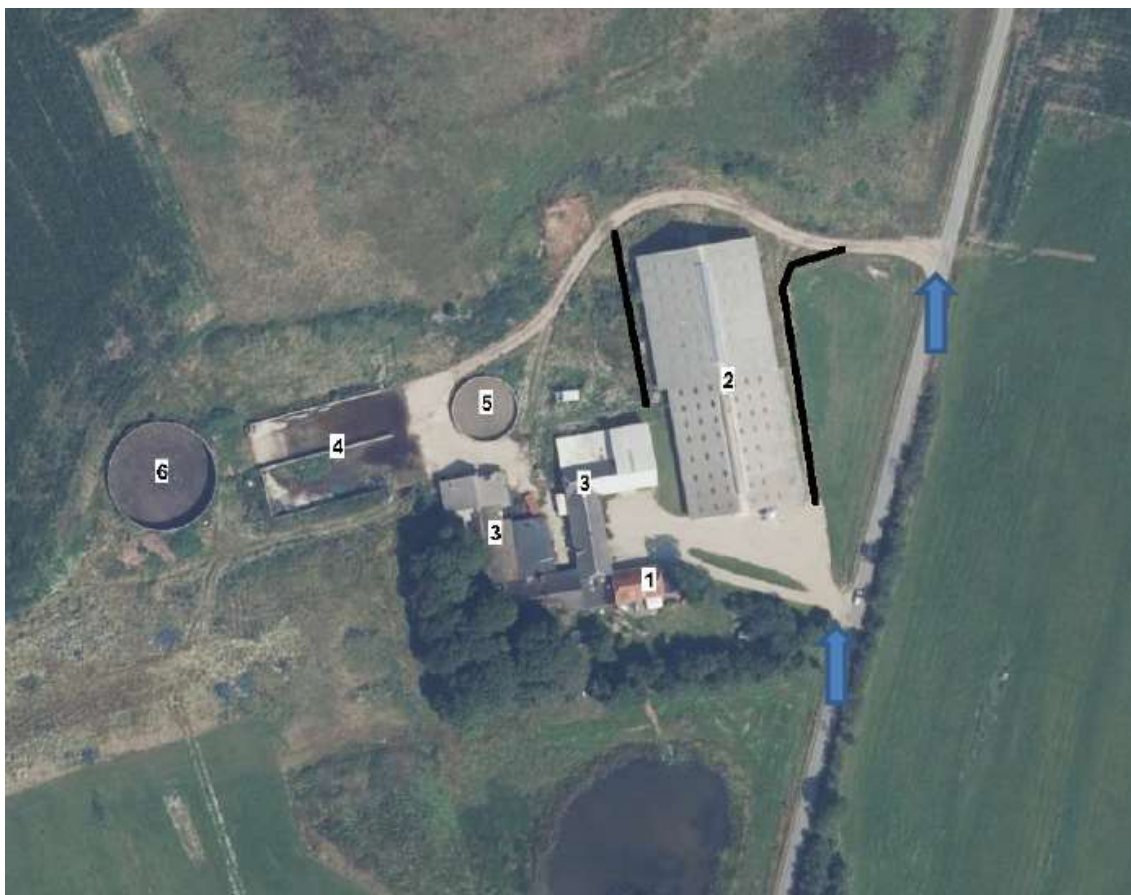
Tabel 6: Oversigt over transporter. En transport svarer til en til- og frakørsel.

De fleste transporter er med husdyrgødning og foder. Udbringning af husdyrgødning fra gylletankene sker normalt i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid. Foder leveres 2 gange dagligt, normalt mellem kl. 7 og kl. 9.

Afhentning af gødning til biogas sker ugentligt, normalt i dagtimerne. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der to indkørsler. Den nordlige bliver brugt til transporter med gylle og dybstrøelse. Øvrige transporter vil typisk ske med indkørsel via den ene indkørsel og udkørsel via den anden. Der er ikke nabobeboelser beliggende tæt ved indkørslerne.

Kort 5: Til- og frakørselsforhold

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en tilladelse kan der derfor primært stillet vilkår om anvendelse af bestemte adgangsveje til bedriften. For husdyrbrugets egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Endelig kan der stilles vilkår om, at til- og frakørsel kun må ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

Der er ingen naboer i umiddelbar nærhed af bedriften der kan blive generet af støj fra til- og frakørsler til ejendommen.

Transporter foregår normalt inden for normal arbejdstid på hverdage. I højsæson for udbringning af husdyrgødning og ensilering kan det være nødvendigt med transporter i weekender eller uden for normal arbejdstid. Alle øvrige transporter vil være fordelt jævnt ud over året.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

Der er ikke væsentlige støvkilder på ejendommen. I forbindelse med at der strøs med halm kan der forekomme lidt støv, men det er meget begrænset og vil være inde i bygningen. Herudover kan der i tørre perioder være støvudvikling fra transportere. Der er dog ikke beboelser, der kunne opleve gener fra støv i forbindelse med transportere, beliggende umiddelbart op til indkørsler.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved hyppig udmugning samt påsmøring af fluegift ved behov.

Rottebekæmpelse sker via privat firma pt. Ewers skadedyr.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

Der er udendørslys langs staldens østside og ved sydgavlen. Dette vil være uændret i ansøgt drift (se kort 6).

I staldene er der lys, der kan være natlys eller lyset tændes efter behov, afhængigt af hvad der er mest hensigtsmæssigt for det konkrete dyrehold.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lys skal være slukket, når det ikke er påkrævet af produktionsmæssige eller dyrevelfærdsmæssige årsager.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøgers redegørelse om mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Ansøger oplyser følgende om minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, eller hvis det der sker, ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller grus), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet,

så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen kemikalier på ejendommen.

Gyllebeholderne er underlagt beholderkontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover tjekkes gyllebeholderne jævnligt for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Ansøger oplyser følgende om minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf. 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf. 112.

I tilfælde af lækage på gyllebeholderen forventes det umiddelbart at gyllen vil fordele sig i området omkring gylletankene, da terrænet er relativt fladt. Ejendommen er overtaget for nyligt og der er derfor endnu ikke indgående kendskab til forholdene omkring staldene. Der er dog en drænbrønd nord for gylletank (byg 6) og der er forventning om at der findes en drænbrønd ca. 70 m sydvest for gylletank (byg 6). Det skal forhindres, at gyllen løber til drænbrønde og til § 3 sø syd for ejendommen. Inddæmning kan forsøges skabt vha. halmballer eller opgravet jord.

Kort 6: Placering af div.

Forslag til egenkontrol

- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kon-

trolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningssplaner er et styringsredskab, der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det, så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

- Der overvåges ved gyllepumpning
- Der udføres beholderkontrol.
- Krav i forbindelse med Arla gården overholdes.

Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld.

Den lille gyllebeholder er beliggende i en afstand af ca. 93 m fra §3 sø. Den store gyllebeholder er placeret ca. 125 m fra §3 søen.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skrånede med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da den lille gyllebeholder er beliggende mindre end 100 m fra søen, er denne beholder forsynet med gyllealarm. Da terrænet ikke hælder mere end 6 grader er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip, og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbekendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøtilladelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

Opbevaring af olie- og kemikalier er beskrevet i afsnittet om ressourceforbrug. Der stilles vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Esbjerg Kommune finder, at der på et husdyrbrug af denne størrelse, bør forefindes en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, samt at der herefter til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommene, som skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

I den konkrete sager, er der tale om en udvidelse af produktionsarealet, i eksisterende lovlige bygninger. Idet der ikke sker en udvidelse af ejendommens bygningsmasse, er påvirkningen af landskabet uændret, hvorfor hensynet til landskabet ikke tilsidesættes.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til, at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder³.

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁴.

Ansøger har i miljøkonsekvensrapporten beskrevet og vurderet påvirkningen af naturområder. Esbjerg Kommune har valgt at uddybe ansøgers vurdering.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget. Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 2.407 kg NH₃/år til 2.436 kg NH₃/år.

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.200 m væk er det vurderet, at deponeringen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

³ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

⁴ Bekendtgørelse nr. 1595 af 6. december 2018 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Kort 7: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 7 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Naturkategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Mose	0,0	0,1	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
2	Overdrev	0,0	0,1	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
3	N2000 skov	0,0	0,2	1		0,7 kg N/ha/år
4	N2000 skov	0,0	0,2	1		0,7 kg N/ha/år
5	Mose	0,0	0,2	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år
6	Overdrev	0,0	0,1	1		0,7 kg N/ha/år
7	Sø	0,0	1,5	Ej kategori	Ej relevant	Intet
8	eng	0,0	0,2	Ej kategori	Ej relevant	Intet
Bilag IV arter						

Naturpunkt / art	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note
-	-	-	Nærmest bilag IV art er stor vandsalamander 3 km mod sydvest. Belastning er 0,0 kg N/ha/år.
Internationale naturbeskyttelsesområder			
Navn/nr på int. naturområde	Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note
79 Sneum og Holsted Ådal	0,0	0,2	Holsted Ådal

Tabel 7. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 1-3 natur overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: Grøn mosaikguldsmed, grøn kølleguldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd-, skimmel- og langøret flagermus.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rasteområder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurderer påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

⁵ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵ – til brug i administration og planlægning

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter, og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg NH₃-N/år, skal kommunen i forbindelse med miljøtilladelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emissionen fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I ansøgningen beregnes den samlede årlig ammoniakemission til 2.436 kg NH₃-N. Ifølge ansøgningen beregnes det samlede BAT-krav opnåeligt ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde til 2.411 kg NH₃-N. Dvs. at husdyrbruget mangler at reducere ammoniakemissionen med 24 kg NH₃-N.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2024	387	2411
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2048	387	2436
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-24
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Tabel 8: BAT-beregning

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde

Ansøgningen indeholder ikke produktioner med dyretype og staldsystemer hvor BAT kravet bestemmes progressivt ud fra arealet.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Byg 2 stald	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Byg 2 stald	Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Byg 2 stald	Alle kvæg; Sengestald med fast gulv ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,68
Byg 2 stald	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,16

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT

Produktion	BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
(#349545) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	1455 1,16	1	1688		
(#351522) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	185 0,84	1	155		
(#353407) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med fast gulv	60 1,68	1	101		
(#353701) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	90 0,89	1	80		

Tabel 9: Forudsætninger for BAT-beregning

Ansøger oplyser at BAT-niveauet er fastsat som eksisterende stald, BAT krav fastsat i tidligere afgørelse- eller Ny (inkl. renoveret) stald niveau. I tillæg til miljøgodkendelse juli 2013 er der stillet vilkår om skraber på spalterne i kostalden. Skraber på spalterne er ikke på teknologilisten på nuværende tidspunkt og kan derfor ikke anvendes i miljøgodkendelsen. Der er ikke anvendt øvrige relevante miljøteknologier i tidligere miljøgodkendelser.

I den eksisterende stald ombygges tidligere malkestald til ca. 90 m² senge med spalter. Der er dels valgt etablering af spaltegulv fremfor fast drænet gulv, fordi det til fast drænet gulv vil kræve investering i en ny skraber. På grund af det meget lille område vil omkostningen ved dette være forholdsmæssigt stor, se bilag 1. Dels er der hovedsageligt spalte gulv i den eksisterende del af stalden. Præferenceforsøg har vist, at køer udviste mest ædeaktivitet i staldafdelingen med spaltegulv. For at undgå sammenklumpning af kørerne i den eksisterende stald er der i det nye staldafsnit valgt spalter.

Der etableres ikke gylleforsuring da det vurderes at det ikke vil være proportionalt at etablere forsøringsanlæg for at reducere 24 kg NH₃-N.

Fast overdækning af gyllebeholderne er fravalgt, da de årlige omkostninger til telt-overdækning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N jf. Teknologibladet "Fast overdækning af gyllebeholder".

Der søges derfor om dispensation fra BAT-krav.

Ud fra ovennævnte oplysninger vurderer Esbjerg Kommune, at BAT-kravene i det konkrete tilfælde kan fraviges, da det ikke er proportionalt i forhold indretning og drift af husdyrbruget.

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget er reduceret til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Høring

I forbindelse med den 2 ugers offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger til projektet.

Samlet vurdering

Esbjerg Kommune vurderer, at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget, da det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Husdyrbruget opfylder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt og vurderes ikke at påvirke omgivelser på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Bilag 1

Beregning omkostning pr kg N for skraber i tidligere malkestald	
Investering:	
- skraberobot	110.000 kr
+ evt. andet (låger m.m.)	
Samlet investering	110.000 kr
Årlig omkostning af investering:	
- rente	5 %
- levetid robot	10 år
Årlig omk. af invest	14.001 kr
Årlige drifts- og vedligeholdsmk:	
- El og vedligehold	1.888 kr
Samlet årlig omkostning incl. Drift	15.889 kr
Fordelt pr kg N bliver omkostningen	662 kr
Kg reduceret N	24

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk